

Приморске Новине

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА XVI

БРОЈ 294.

15. АПРИЛ 1986.

ЦИЈЕНА 30 ДИНАРА

СРДАЧАН ДОЧЕК И ИСПРАЋАЈ ШТАФЕТЕ

НА СВОМ ПУТУ КРОЗ све крајеве наше земље, Штафета младости је 9. априла прошла кроз нашу општину. Штафета је примљена од омладине Бара а затим је, као и прошле године, ношена рукама 200 омладинаца и омладинки прошла кроз Буљарицу, Петровац, Режевиће, Свети Стефан Бечиће и Будву. У Петровцу је штафету донио Миодраг Ђоновић, а по здравни телеграм прочитала Вања Ђуровић. У Будви је штафету донио Владо Марићевић у пратњи Ксеније Медиговић и Сање Милићић, а поздравни телеграм прочитала је Маја Лалић.

— Свјесни смо да је свака револуција, а тиме и наша, веома трновит пут, са много падова и успона. Зато и на најновије тешкоће на које наилази наша привреда и друштво у цјелини, гледамо као на једну од етапа развоја наше револуције. Убијеђени смо да су ова земља, њени људи и њена младост, са Савезом комуниста на челу, спремни да се са успјехом боре и изборе и са овим најновијим тешкоћама, као што су успијевали и много пута до сада — нагласио је у свом говору Никола Срзентић, председник Општинске конференције СО Будва, обраћајући се омладини, пионирима и грађанима који су се окупили у великом броју пред хотелом „Авала“ да дочекају и испрате Штафету младости.

Млади Будве су затим на Видиковцу штафету предали својим вршњацима из Тивта, у чијем је граду штафета и преноћила.

В. М. С.

ПРЕДСЈЕДНИШТВО ОК ССРН

ПРЕДЛОЖЕНИ ФУНКЦИОНЕРИ

ПРЕДСЈЕДНИШТВО ОПШТИНСКЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ Социјалистичког савеза радног народа разматрало је и усвојило предлоге о могућим кандидатима за одговорне функције у друштвенополитичкој заједници општине и делегате у Вијећу удруженог рада и Вијећу општина Социјалистичке Републике Црне Горе.

Према овом предлогу, готово на свим руководећим мјестима у органима управе Скупштине општине, доћи ће до промјена руководећих људи. Тако ће Извршни одбор СО бити састављен претежно од младих, факултетски образованих кадрова. Новина је и то што се по први пут у нашој општини уводи функција замјеника председника Извршног одбора.

Предлог за чланове новог Извршног одбора поднио је на Председништву — Свето зар Маровић, његов будући председник.

За замјеника председника Извршног одбора предложен је Рајко Миховић, дипломирани економиста. За начелника одјељења за привреду предложен је Боко Прбиловић, досадашњи секретар СИЗ-а за изградњу и уређење Будве, за начелника Одјељења народне одбране Зоран Драговић, досадашњи вршилац ове функције. За председника Комитета за урбанизам предложена је Ирена Половић, архитекта, за директора службе друштвених прихода Драган Секулић, економиста, за начелника Од

јељења за општу управу и друштвене службе Мирослав Ивановић, дипломирани правник а за начелника Одјељења за инспекцијске послове Драган Дулетић економиста. Сви ови осам предложених функционера биће чланови Извршног одбора по професионалној дужности. За чланове извршног одбора из редова грађана предложени су: Илија Франичевић, Раде Грговић и Велибор Золак.

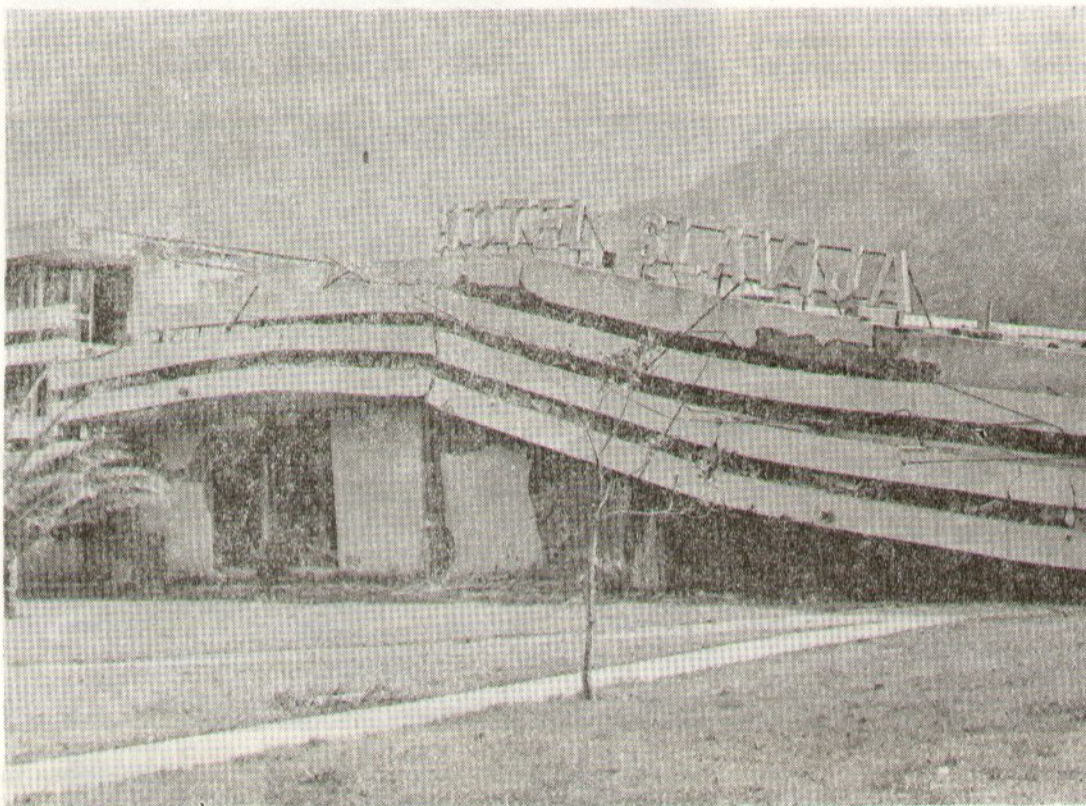
За секретара Скупштине општине предложен је Драган Лијешевевић, досадашњи начелник Одјељења за општу управу и друштвене службе, а за друштвеног правобраниоца самоуправљања Радивоје Асановић, досадашњи начелник Одјељења за инспекцијске послове.

Предложени су председници Скупштинских вијећа — за Друштвено-политичко Свезотозар Радловић, за Вијеће удруженог рада Бранко Рабеновић, делегат из ООУР-а „Словенска плажа“ а за Вијеће мјесних заједница Илија Андоровић, пензионер из Буљарице.

За делегате у Вијећу удруженог рада Скупштине СР Црне Горе предложени су: Мирјана Миковић, економиста из ООУР-а „Хотели Свети Стефан“ и Крсто Љубановић, економиста из ООУР-а „Хотели Бечићка плажа“.

У Вијеће општина СР Црне Горе предложени су Љубо Рабеновић, садашњи председник СО И Владо Дулетић, економиста, иначе, садашњи секретар Председништва Општинског комитета Савеза комуниста.

15. АПРИЛ 1979. — 15. АПРИЛ 1986.

Словенска плажа у рушевинама

Словенска плажа данас

Подземне силе су на данашњи дан, прије тачно седам година у свом судорном плесу, сијале пустош на овом простору, као ријетко када у историји. Свој ужасни печат, земљотрес је посебно утиснуо на Словенској плажи, бришући са лица земље свих седам хотела са укупно 1700 кревета.

Данас седам година, након тог јутра које ће памтити генерације, на истом мјесту туристички град са 24000 постеља, већ трећу сезону живи интензивно свој туристички живот.

У БУДВИ ОДРЖАНА СЕДМА КОНФЕРЕНЦИЈА ЈАДРАНСКИХ ГРАДОВА ЈУГОСЛАВИЈЕ И ИТАЛИЈЕ

ЈАДРАН—МОСТ МИРА И САРАДЊЕ

Будва је 3. и 4. априла била домаћин Седме конференције јадранских градова Југославије и Италије коју су веома успјешно организовали Стална конференција градова и општина наше земље и Национални савез италијанских комуна.

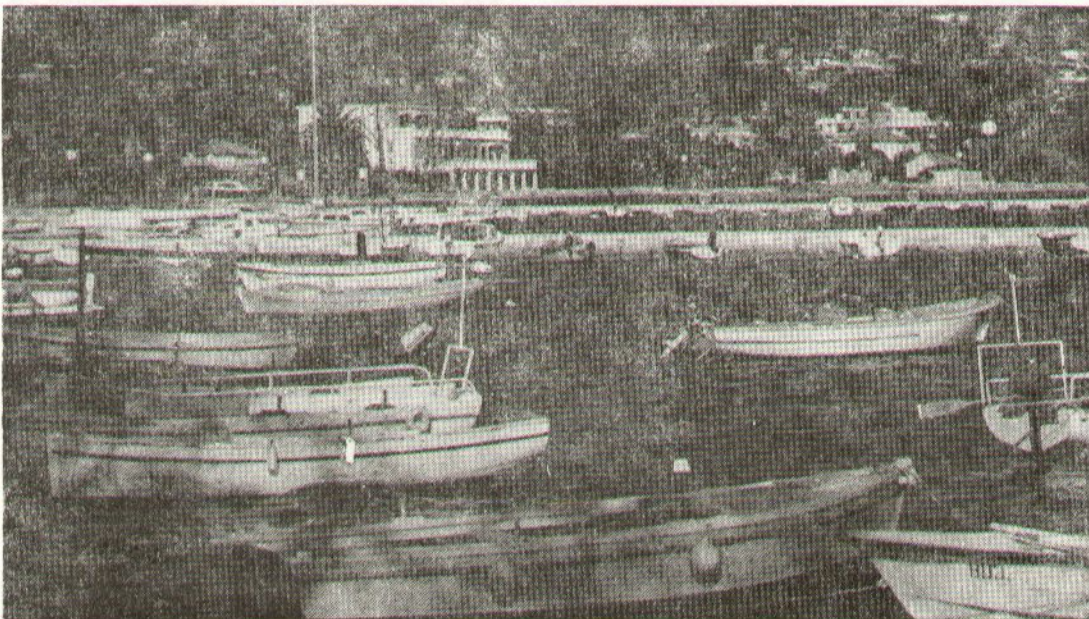
— Велики допринос укупној југословенско-италијанској сарадњи, прије свега међусобним пријатељским односима и добросусједством дају јадрански градови, како на очувању еколошке равно теже обала и мора, тако и у области туризма, сарадње лу

лазну линију, треба заједничким, прије свега пропагандним али и другим акцијама, привући више туриста, заједнички иступати на трећим тржиштима, али повећати и размену унутар Јадранског басена.

У завршном документу Ко

захвата и опште подршке коју могу обезбиједити једино владе двије земље.

Оцијењено је да постоје бројна подручја у којима би се могла остварити кооперација и заједничка улагања. То се прије свега односи на марине, пловни парк и угоститељске објекте. Сарадња је могућа и на плану заједничке изградње бродова за наугички туризам који има све више присталица у свијету. Но ви југословенски закон о у-

ка, заштити културне баштине, рибарства, саобраћаја. За једничко богатство — Јадран — треба стално да нас повељује у напорима на привредном и културном напретку и заједничком настојању да Медитеран постане море мира, сарадње и пријатељства народа на његовим обалама, рекао је на почетку рада овог скупа који је окупио представнике 170 градова са двије јадранске обале, Живорад Ковачевић, члан СИБ и председник његове комисије за односе са иностранством.

Уводни реферат на тему „Сарадња јадранских градова Југославије и Италије“ у области туризма“ поднио је Љубо Рабеновић, председник СО Будва. Истичући да су од првих послератних година, када се сарадња између двије земље одвијала у скромним условима, неоргановано, спонтано и стихийски, начињени крупни кораци напријед, да је 1982. године Италија остварила треће мјесто по броју остварених ноћења иностраних туриста и да ју је те године посјетио милион Југословена, Рабеновић је рекао да сарадњу на том пољу, која има уз

инференције, између осталог стоји да сарадња италијанских и југословенских градова има посебан значај у услови међународне затегнутости, угрожавања мира и безбиједности у свијету, пријетњи силом и прибјегавања тероризму, посебно у области Медитерана. Пракса је, на име, показала да сарадња може бити изузетна без обзира на разлике у друштвено-политичким системима. Јадранско море спаја, то је море мира које је у историји увијек подстицало привредну друштвену, туристичку и културну размену двију обала. Да нас је та његова улога истакнутија него икада.

Учесници овога скупа су закључили да је најважнији задатак у наредном периоду наставити започете акције о заштити и очувању Јадрана, јер без чистог мора нема развоја туризма. Позитивно је оцијењена иницијатива многих италијанских општина које су изградиле адекватне уређаје за пречишћавање отпадних вода, а за тај посао је истакнута и добра воља представника југословенских градова. Али, све то није довољно за рјешавање овог сложеног проблема без великих

лагању страних средстава то управо омогућује.

Конференција је оцијенила да су изостале заједничке акције у области риболова. То се нарочито односи на стручну сарадњу, размену искустава у технологији рибарења и валоризацији резерви риба у Јадрану. Нијесу сагледане ни све могућности за оснивање мјешовитих предузећа за улов, прераду и промет рибе, па на том послу прелстоје конкретнији договори и акције.

Састанак сусједа у Будви имао је и јубиларни карактер: навршило се, наиме, десет година од како је почела сарадња између јадранских градова двије земље. Тим поводом је Живорад Ковачевић уручио седморици Италијана који су се истакли на заједничком послу Орден југословенске звезде на огрлицу, којим их је одликовало Предсједништво СФРЈ. Амбасадор Италије у нашој земљи Масимо Касталдо уручио је шесторици Југословена, та које за постигнуте резултате у сарадњи, Медаљу за заслуге којом их је одликовао председник републике Италије.

У знак сјећања на почетак сарадње који је обиљежен првом конференцијом у Спкиту 1975. на скупу у Будви је извршена промоција књиге „Зближене обале“ која је тим поводом написана. Њену специфичност чине поруке председника Републике Италије Франческа Косиге и председника Предсједништва СФРЈ Радована Влајковића.

С. Греговић

IN MEMORIAM

НИКО Ф. СТАНИШИЋ

У БЕОГРАДУ ЈЕ УМРО, и сахрањен на Новом гробљу 3. априла носилац „Партизанске споменице 1941“ комуниста и мајор у пензији Нико Филипов Станишић.

Рођен је 1916. године у Станишићима, у честитој и сиромашној породици. Отац Филип, добровољац у црнојској војсци у првом свјетском рату, отишао је у печалбу, у Америку, а Никове обавезе, у породици са четвородјеце, постале су и веће и теже. И он је те обавезе, од малих дана, одговорно и вриједно извршавао, радећи често и као надничар на државним радовима.

Распадом бивше југословенске државе, из војске се враћа са оружјем и мржњом према окупатору и његовим сарадницима. Када је у мају 1941. године у Маинама формирана прва партијска организација, Нико се ставља на располагање омунистима. Р јулском устанку учествује у првим борбеним редовима. Његова приврженост циљевима Партије и спремност да се жртвује за њихово остварење, допринијели су да је већ, крајем љета 1941. године, примљен и чланство Комунистичке партије Југославије.

Јануара 1942. године, постаје борац Будванске, а затим, Маинске чете Приморског батаљона Ловћенског одреда, у чијем саставу учествује приликом напада Италијана на Поборе, у неравној и тешкој борби на Паштровици. Посебно су значајни Никово учешће и допринос, крајем прољећа 1943. године, на оживљавању и јачању НОР-а и формирању организације СКОЈ-а у Маинама.

Послије капитулације Италије учествује у организовању партизанских јединица и, као комесар чете учествује у борбама на Паштровској гори. Половином октобра

1943. ступа у редове славне Четврте пролетерске бригаде, а мјесец дана касније постаје комесар чете у Шестој црногорској бригади да би у јесен 1944. године постао политички комесар батаљона Прве бокелске ударне бригаде.

Такав развојни пут, сам по себи довољно говори о људским и борбеним вриједностима Нике Станишића.

Од свог родног будванског краја и јулског устанка 1941. године до већ ослобођеног Косова, гдје је његова Бокелска бригада учествовала у сламању и разбијању балистичке контрареволуције, Нико Филипов Станишић није бирао ни јединицу, ни задатке које ће извршавати, ни територију на којој ће се борити — без поговора ишао је тамо гдје су то задаци Партије и интереси НОБ тражили. Уз признате борачке квалитете — другарство и топле односе које је његовао међу борцима, Ника је, изнад свега, одликовала непоколебљива приврженост Партији. Како у рату тако и у миру, до краја живота, на свим дужностима које су му биле повјераване. Свуда у свим мјестима живљења, Нико је ангажован и неуморни друштвено-политички радник, борац у руководства Савеза комуниста и других друштвено-политичких организација. Често и више него су му физичке и здравствене могућности дозвољавале.

Бројна ратна и мирнодопска одликовања којима је одликован потврда су оних моралних квалитета које је Нико посједовао, а Плакета града Београда и Орден Републике са сребрним вијенцем, још један су доказ његовог немирног духа који је до последњег даха тежио добробити социјалистичког друштва за које се борио.

ПРЕДЛОЖЕН СЕКРЕТАР

На последњој сједници Предсједништва ОК Саве за комуниста договорено је да се на сједници Општинског комитета - одржаће се 17. априла - размотри и да оцјена о активностима у партијској организацији Будве о документима за 13. конгрес СКЈ.

За секретара Предсједништва ОК СК кандидован је Драган Миковић, садашњи директор ООУР „Свети Стефан“, а на ту дужност ступиће 1. маја.

Саданњи секретар Предсједништва ОК СК, Владо Дулетић, још раније је кандидован за функцију председника Скупштине општине Будва.

Д. Н.

Приморске
Новине

Лист ССРН општине Будва. Уређује: Редакцијски колегијум. Главни и одговорни уредник: ВЛАДИМИР СТАНИШИЋ. Издавач: Културни центар Будва. Адреса редакције: „Приморске новине“ — Будва, телефон: 41-194 — Број жиро рачуна 20710-603-1809 код СДК Будва — Штамп: РО за графичке производе и услуге „Анрија Палташић“ — Котор. Претплата: годишња 1.050 дина; за иностранство 20 долара. — Рукописи се не враћају

НА ЈАДРАНСКОМ САЈМУ

ОДРЖАНА ИЗЛОЖБА
„ТУРИЗАМ И ИСХРАНА“

У ХАЛАМА ЈАДРАНСКОГ сајма, на простору од 1.600 квадратних метара, од 7. до 11. априла одржана је XII међународна изложба — „Туризам и исхрана“. Са производима се представило 68 и трговинских организација и трговинских организација из цијеле земље. За угоститељске организације Црне Горе, посебно оне са Црногорског приморја, изложба је била јединствена прилика да на једном мјесту обезбиједи редовно снабдијевање прехранбених и других роба и артикала за наступајућу туристичку сезону.

Интересовање за изложбу код производних и трговинских организација је било велико. Нажалост, због недостатка изложбеног простора, Јадрански сајам није могао да удовољи жељама многих организација да излажу на једном од најмлађих сајмова у земљи.

Овогодишња изложба „Туризам и исхрана“ била је веома добро посјећена.

На отварању изложбе говорили су и присутне поздравили у име Извршног вијећа Скупштине СР Црне Горе, потпредседник др Радоје Контић, у име града домаћина председник Извршног одбора Скупштине општине Будва, Раде Грегорић, а у име Јадранског сајма, директор Јанко Ражнатовић.

Др Радоје Контић је, између осталог, истакао:

— Средњорочним планом развоја Југославије и Црне Горе, као дугорочним планом развоја, пољопривреда и туризам сврстани су у основне приоритете, што ће допринијети промјени неповољне привредне структуре, потпунијем укључивању наше

привреде у међународну подјелу рада, ублажавању проблема спољне неликвидности, повећаној запослености и порасту дохотка укупне привреде.

Повећањем пољопривредне производње уз просјечну стопу раста од пет одсто, са нагласком на производњу хране, треба да се већ крајем те кућег средњорочног периода обезбиједи не само задовољење потребе у земљи и неопходних материјалних резерви, него да се значајније повећа извоз пољопривредно-прехранбених производа.

Политика развоја туризма треба да буде, прије свега, у функцији остваривања што веће иностране туристичке потрошње, што би уз стопу раста од седам одсто годишње омогућило остваривање девизног прилива од 3,2 милијарде долара у 1990. години, истако је др Радоје Контић.

Поздрављајући излагаче и госте директора Јадранског сајма, Јанко Ражнатовић, је рекао:

— Већ 12 година Јадрански сајам врло успјешно организује изложбу „Туризам и исхрана“, која је постала својеврсна манифестација пољопривредних могућности наше земље.

Право је задовољство видјети овако представљену Југославију у малом, са излагачима из свих социјалистичких република и социјалистичких аутономних покрајина.

Присуство тако реномираних система и комбинација гурна је гаранција да ће снабдевеност туристичко-угоститељске привреде и ове године бити на задовољном нивоу.

Д. Н.

ПРЕОКРЕТ У ЈАДРАНУ

ТРГОВИНСКА ОРГАНИЗАЦИЈА „ЈАДРАН“, обилежена као дугогодишњи губиташ, напоскон је стала усправно. Остатак дохотка прошле године био је 190 милиона динара, повећани су лични доходи запослених, иначе, били су најнижи у оквиру „Монтенегротуриста“.

— Ако се радни задаци буду извршавали како је договорено, истиче директор „Јадрана“, Чедо Шпадијер, ускоро ће услједити ново повећање личних доходака, а самим тим и повећање дохотка организације.

О преокрету у „Јадрану“ најрјечитије говоре планови рада за наступајућу туристичку сезону. У хотелском комплексу у Бечићима отвориће продавницу ексклузивне робе — кожане галантерије, сувенира и спортске опреме. Слични продајни простор отвориће се у хотелу „Палас“ у Петровцу. „Јадран“ ће преузети малопродају у Бару, из састава „Монтенегрокомерца“.

Припреме за наступајућу туристичку сезону, истиче Чедо Шпадијер, обављене су успјешно. Закључени су уговори са добављачима о редовном снабдијевању свих врста роба и артикала.

Посебна пажња се поклања раду Тржног центра у Будви. У њему ће се, између осталог, продавати намјештај и други производи који су италијански произвођачи у марту излагали на Јадранском сајму. Заједно са Робним кућама „Београд“ ради се елаборат о цјелисходнијем искоришћавању простора Тржног центра. То се посебно тиче пијаци, која се годишње користи свега мјесец дана, а ријеч је о квалитетном простору који се може вишеструко искористити.

„Јадран“ се, иначе, укључио у систем „Ју-бутик“ и преузеће бригу о пословању већ отворених и оних продавница које ће се отворити у хотелским комплексима и хотелима на Црногорском приморју.

Плажа „Могрен“

ПОСЛИЈЕ НЕСТАНКА ДВОЈИЦЕ МАЛИШАНА ИЗ ХОТЕЛА „АВАЛА“

МОРЕ УЗИМА ДАНАК

Прича о нестанку двојице малишана из хотела „Авала“ 25. марта из хотела „Авала“ јавности је позната. Познат је и епилог тог немилог догађаја.

Тим Бревнер (7) и Патрик Клише (11) из града Гелзенкирхера (СР Њемачка) у „Авали“ су са очевима, мајкама и са браћом били на одмору. Били су, како рекоше сами њихови родитељи, несташни, живи и нарасе радо знали. Море је за њих представљало посебан изазов и жељели су да га ближе упознају, како би по повратку кућама својим вршњацима могли да испричају што више доживљаја и дјечјих авантура. Но, та њихова пре велика радозналост и непознавање људи мора стајала их је, нажалост, живота.

Тог за њих кобног дана без ичијег знања пошли су да се купају на плажи Могрен, по којој су се таласи већ разлијевали, јер дувао је снажан јужни вјетар. По повратку у хотел, од родитеља и представника агенције ИТС, Ива Сарделића, у чијем је аранжману тада боравило 300 иностраних гостију, због те авантуре били су укорени.

Но, око 15 часова истог дана изазвани још снажнијим таласима и њиховом пјеном и хуком, поново су се искрпали и поново се стазом упутили ка плажи Могрен. И, ту им се изгубио сваки траг.

Нестанак двојице дјечака први је примјетио отац седмогодишњег Тима и са старијим сином пошао да их потражи. Тражили су их и доживљавали сат времена, али како се ови нијесу одазивали а таласи постајали све већи, вратили су се у хотел. Како се дјечаци нијесу појављивали, из хотела су њихов нестак СУП пријавили око 18,30

часова. Радници СУП и ватрогасне јединице одмах су почели да их траже. Како се стазом од хотела, због високих и снажних таласа, до плаже није могло проћи, послужили су се конопцима да се од ресторана „Видиковац“ на њу спусте. Претражили су сва мјеста гдје се претпостављало да су малишани могли да се склопе, али резултат није било.

Трагање за несталима настављено је сјутрадан. У помоћ су прискочили радници хотела „Авала“, група омладинца из Будве, као и специјална јединица Републичког секретаријата унутрашњих послова.

Тек када се море почело да смирује у помоћ су притекли власници чамаца и бродова, а ангажован је и хеликоптер. На пучини између плаже Могрен и острва Св. Никола пронађена је виндјака, која је припадала несталим седмогодишњем Тиму Бревнеру — једанаестогодишњем Патрику Клишеу. Идентификовали су је његови родитељи. Два дана касније таласи су на дијелу Словенске плаже избацили једну патику, и за несрећне родитеље било је јасно да наде више нема, па су отпутовали кућама.

Пар дана касније у плићак плаже Могрен пронађен је леш старијег Патрика Клишеа, а нешто доцније на Словенској плажи и тијело Тима Бревнера.

Треба рећи да је због овог немалог догађаја код особља хотела била видљива жалост и потиштеност. Родитељи несталих малишана заховали су се свима који су се ангажовали да се случај одгонетне.

Д. Н.

БИЈЕШКА

ОПОМЕНА

Нестанак двојице малишана из хотела „Авала“ је велика опомена. И, не само за одговорне у хотелу, већ и за друге туристичке раднике, затим инспекцијске службе, па и, комуналце.

Јер, људи мора, ми који овдје живимо, најбоље познајемо. Знамо да је са стазе према плажи Могрен раније нестало неколико особа. Управо је зато и била постављена табла на којој је на неколико језика било написано да је за вријеме непогода — великих таласа пролаз до плаже строго забрањен. Но, табла је нестала. Нико није помислио да је њу могла да замијени рачуна, а можда је било довољно, како се то сувада и ради, да се умјесто свега тога, када таласи бијесне, постави црвени барјачић, који би упозоравао на опасност.

Заборављено је и од школских радника и од водича који о гостима брину, да се ови упозоре на ту опасност.

Ипак, овај немио догађај покренуо је још једно размишљање: да стазе према Могрену и није једина наша заборавност.

— Ми љети немамо спасилачку службу на плажама, што је итекако бавезно. Ваљда ћемо опет чекаати да се несрећа догоди, па да нешто конкретно предузмемо. А, море и људи крије не мало опасности, каже секретар Туристичког савеза општине Бољуб Рабеновић.

ИСТИЧЕМО

ПОЖАРИ
ОПОМИЊУ

ПРВИ ОВОГОДИШЊИ ПОЖАР, који је почетком априла избио на брду Пољице изнад Брајића, брзом интервенцијом ватрогасаца је угашен.

Избио је, како се истиче, искључиво због немарности. Јер, власници ледина, који су уклањали сасушену траву у жељи да млада чим прије никне, заборавили су да ма ла неопрезност може да учини да ватра букне.

Управо су у току радови и на другим подручјима око уређења ливада, простора испод маслина и слично. Поменути пожар требао би за све нас да буде опомена да се са ватром не треба играти.

Јер, само прошле године на подручју општине било је педесетак пожара, већином изазваних непажњом. А, догодили су се искључиво због непажње.

Ево и један податак: укупна штета од пожара, не рачунајући трошкове ватрогасаца и јединица територијалне одбране који су се ангажовали на њиховом гашењу, била је равно 150 милиона динара.

Ваљда је све то велика опомена да се са ватром не треба шалити.

Д. Н.

ОМЛАДИНСКИ СЕРВИС »13 ЈУЛ«

ПОСАО ЗА МЛАДЕ

НА ИНИЦИЈАТИВУ Општинске конференције ССО, крајем прошле године формиран је, а почетком ове почео да ради Омладински сервис „13. јул“. У складу са Законом о радном ангажовању омладине и незапослених лица на привременим и повременим пословима и задацима, овај сервис броји око 500 чланова од којих већ 400 су обављали одређене послове посредством сервиса. До краја године, очекује се, тај ће се број повећати на 1000.

— Наши чланови могу бити омладинци и сви незапослени без обзира на године живота. Сачинили смо уговоре са свим организацијама удруженог рада које имају потребу за привременим и повременим пословима да то ангажовање врше искључиво преко нашег сервиса. То су послови у организацијама туристичко-гоститељске привреде, грађевинарству, комунални послови, сезонска продаја пољопривредних производа и слични послови који кратко трају и немају карактер радног односа — кажу Видоје Сјеклоћа, директор и Благота Кажих, секретар сервиса, и додају да су постигли договор са произвођачима слатког леда (ПКБ, ЛЕДО, Агрокомбинат „13. јул“) да продају на подручју Будве иде искључиво посредством Омладинског сервиса „13. јул“.

Задатак омладинских и студентских сервиса и задруга прије свега је побољшање положења незапослених, посебно омладине, њиховим ангажовањем на повременим и привременим пословима. То

је посебно повољно за ученике и студенте који због обаве за у школи или на факултету не могу радити на пословима који имају карактер радног односа. Приликом сваког појединачног ангажовања води се рачуна и даје предност оним члановима сервиса који живе у тежким материјалним условима.

Због раста броја незапослених и њиховог све тежег положења, у нашој општини већ поодавно постоји потреба за формирањем омладинског сервиса, али је до реализације дошло тек недавно. Из тих разлога сервис је од почетка свог рада наишао на потребну подршку, а наши саговорници посебно истичу ООУР ТН „Словенска плажа“ која је материјално помогла оснивање сервиса, а коректним сарадњом и ангажовањем омладине и незапослених на бројним пословима посредством сервиса знатно допринијела афирмацији Омладинског сервиса „13. јул“ и остваривању његових задатака. Такође су, напомињу, успоставили добру сарадњу и са заједницом запошљавања. Но, с друге стране, има и неразумијевања у појединим организацијама удруженог рада које избјегавају ангажовање Омладинског сервиса.

Сервисом управља скупштина која броји 25 делегата (делегате су изабрале организације удруженог рада, заједница запошљавања, Средњошколски центар, Општинска конференција ССО) и Извршни одбор. Финансира

се из сопствених средстава (производња, манипулативни трошкови) на основу пружања услуга организацијама удруженог рада. У стручној служби запослена су четири радника.

— Очекујемо добру пословну годину и вјерујемо да ће мо по завршном рачуну издати војити одређена средства за помоћ омладинској организацији, друштвеним организацијама које окупљају омладину, спортским колективима и заједници запошљавања на име продуктивног запошљавања — кажу у Омладинском сервису „13. јул“.

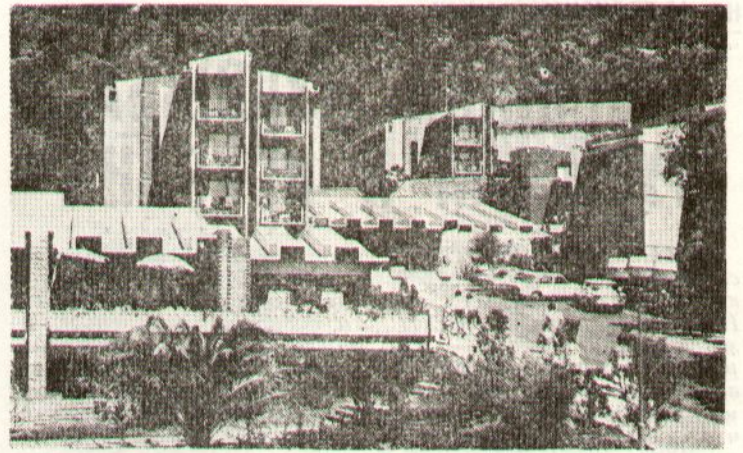
В. М. Станишић

ДВИЈЕ
АКЦИЈЕ

ПОВОДОМ 1. АПРИЛА, Дана омладинских радних акција млади Будве извели су двије акције на уређењу плаже и комплекса Туристичког насеља „Словенска плажа“. На акцијама је учествовало преко стотину омладинаца, углавном средњошколаца. Обилежавану овог значајног датума придружили су се и млади Петровца акцијом на уређењу пута од Петровца до хотела „Ас“ у Перацина Доли.

У оквиру припрема туристичке сезоне млади планирају више радних акција. Из међу осталих, и акције на острву Свети Никола и око хота „Авала“.

В. М. С.

ГРАДИ СЕ

СПОМЕН ДОМ „ЦРВЕНЕ КОМУНЕ“

РАДОВИ НА РЕКОНСТРУКЦИЈИ И ДОГРАДЊИ спомен-куће прве комунистичке општине на Јадрану, у Петровцу, су се захватили.

Зграда у којој се састјала једна од најстаријих хелија Комунистичке партије Југославије — 1919. године, и на којој се у септембру 1920. године завијорила црвена застава прве комунистичке општине на Јадрану, чији је рад насилно прекинула ненародна власт у јулу 1921. године, ускоро ће добити нови лик и садржаје.

У затвореном простору површине 900 метара квадратних у новом Спомен дому „Црвене комуне“ биће простори за спомен музеј, читаоница и библиотека, сала за састанке и културне манифестације са 180 сједишта, сала за изложбе и неколико мањих просторија за рад културно-умјетничких и друштвено-политичких организација. Изградити се гоститељски локал са терасом, као и четири-пет мањих локала за продају сувенира и друге робе намијењене туристима.

Инвестиција за доградњу и реконструкцију спомен-дома „тешка“ је око 230 милиона динара, а радове изводи грађевинска организација „Комар“ из Доњег Вакуфа, која успјешно изводи радове на санацији Цетињског манастира. Пројекат је урадио Републички завод за урбанизам и пројектовање из Титограда.

— Рок за завршење предвиђених радова је крај августа, с тим што ће сви спољни радови бити урађени до почетка јуна, с обзиром да тада почиње главна туристичка сезона у Петровцу. Отварање зграде и њена предаја на употребу обавиће се у септембру, на годишњицу Црвене комуне, каже арх. Јосипа Зеновић у организацији „Стари град“ у Будви која овај посао води.

Д. Н.

ТУРИСТИЧКИ ВРЕМЕПЛОВ

МЕНЕ ЛИЧНО — НАСТАВИО ЈЕ СВЕТОЗАР ВУКМАНОВИЋ ТЕМПО у свом писму бившим феријалцима који су се након пола вијека окупили у Београду — много везује за ову колонију. Први пут сам летео у њој 1935. године. А управо те године у управи Студентског феријалног савеза било је много напредних младих људи, а руководиоци држали су комунисти.

На крају свог писма Темпо каже: међу свим колонијама на јужном Јадрану нарочито се истичала колонија у Петровцу. Комунисти из ове колоније, а међу њима сам био и ја, остварили су блиску сарадњу са младима овога краја. Могу слободно рећи да је то доста допринијело да млади људи са овог подручја масовно пођу у народно ослободилачку борбу.

На овом скупу је речено да овакви састанци убудуће треба да се одржавају и у Београду и у Петровцу и тако се на-

стави давно прекинута веза, како би се другарство и пријатељство које су гајили бивши студенти и њихови вршњаци из Петровца, пренијело на млађе.

Говорио је потом бивши председник Студентског феријалног савеза Ђорђе Јовановић, који је био први шеф колоније у Петровцу 1926. године, износећи најзначајније

Петровац из 1926. године

је моменте у развоју и раду организације на чијем је челу био, а посебно петровачке колоније. Расположење је достигло врхунац када је такође бивши феријалац, познати

музичар Рафаел Блам извео на хармоници старе шлагере. Гости, тада махом седамдесетогодишњаке, потом је поздравио Михаило Николић, један од организатора скупа, који је између осталог рекао:

— Другови пред нама је будућност, па због тога немојмо живјети сувише бурно, да не би скра-

ћивали године које су пред нама. Зато се и даље купајмо у петровачком мору, пријмо се на његовом сунцу — то ће нам окријепити тијело и оживјети успомене.

ПЕТРОВАЦ НАШЕ МЛАДОСТИ

Састанак је завршен у лијепом расположењу којем је посебан тон дао Риста Јанковић читајући одломке из књиге „Стихови с мора“ која је настала још 1927. године.

У знак сјећања на своје умрле и пале другове и другарице ветерани Студентског феријалног савеза су на дан педесетогодишњице оснивања колоније — 22. априла 1977. — приложили Удружењу дистрофичара Београ да 1.000 динара.

Ветерани Студентског феријалног савеза, први гости и претече туризма у Петровцу на мору састајали су се са Петровчанима више пута касније. Увијек су ти сусрети било да су одржавани у Београду или Петровцу протicali у срдочној атмосфери, истинском дружењу. Били су то пријатни тренуци евоцирања најљепших успомена из младости, али и прилика за корисне договоре о новим даљим акцијама на пропaгирању туристичких вриједности Петров-

ца, чији реализатори треба да буду млади људи којима је туризам постао професија или који су за њега на неки други начин тијесно везани.

Припремајући овај фелтон користили смо, да још једном напоменемо, брошуру др М. Николића и Р. Јанковића „Студентски феријални савез 1926-1940“, као и фотографије из ње. Трудити смо се да у потпуности задржимо основне мисли аутора. Фелтон би био сигурно много живљи и интересантнији да смо били у прилици да разговарамо са бившим студентима, пионирима петровачког туризма. Нажалост то нам није пошло за руком па стога молимо све оне који су на неки начин учествовали у раду колоније студената — феријалаца у Петровцу пријатеља да нам се јаве са својим сјећањима на те дане. Радо ћемо их објавити.

(Крај)

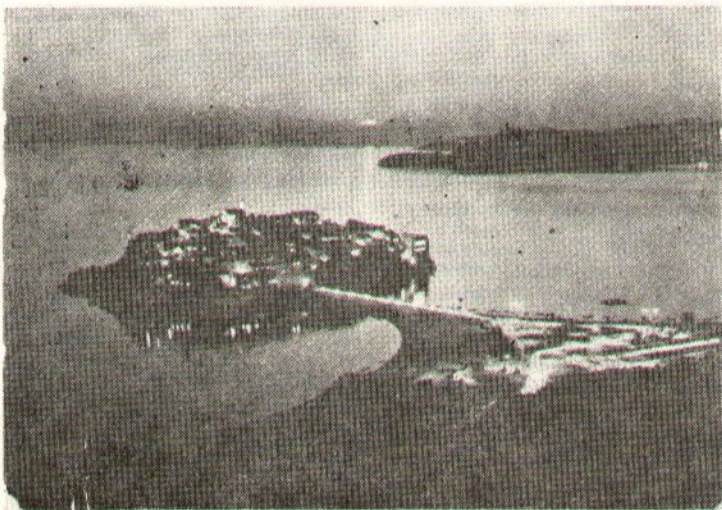
Припремио:

С. Греговић

У СУСРЕТ ТУРИСТИЧКОЈ СЕЗОНИ

НОВО ЛИЦЕ СВЕТОГ СТЕФАНА

ЗА ДОЧЕК ТУРИСТА припремамо се интензивније него икада до сада. Сви запослени су на радним мјестима, иако је већина наших објеката још увијек под кључем — конобари и кувари, рецепционери и друго особље, замијенили су своје радне мантиле крампамма, лопатама, маказама и другим прибором, како би наши паркови и друге зелене површине били уређени такође и плаже, приступни путеви и други објекти.

Свети Стефан

На другој страни неимари разних колектива приводе крају велике послове на реконструкцији објеката у Милочеру и Светом Стефану. У хотелу „Маестрал“ порушена су стара и изграђена нова кућа, постављена је вентилација у кухињама, оправљени су дотрајали објекти инфраструктуре, постављена расвјета тамо где је није било, изграђене стазе за пјешаке, у Светом Стефану се оправља пристаниште. Уз прилике пјешчане плаже на овом дијелу будванске ривијере постављају се мали павиљони у којима ће гости у купалишним моћима моћи да до

бију хамбургере, пиво, сокове... У готово свим објектима мијењају се подови, тилони, таписони, тапете. Код хотела „Милочер“ се ради нови паркинг. У најексклузивнијем објекту на нашој обали, граду-хотелу „Свети Стефан“, у неколико апартмана постављају се нови, скупоцјени намјештај.

— Генерално смо претресли све објекте, од темеља па до крова, истиче Миковић. — За тај посао из сопствене акумулације издвојили смо око 300 милиона динара. Највећи проблем и изгледа нерјешив су — телефони. Ми смо набавили нову цен-

тралу и учинили друге напоуре како би „хало“ са наше обале било јасно и разговорно, али то нијесу учинили поштари у Будви и Титограду. Одговорност пребацују једни на друге, а ми трпимо: готово сви од реда нам стављају примједбе на лоше телефонске везе. То су, углавном и једине рекламације које имамо током сезоне.

За лето које долази у нашем најпознатијем лјетовалишту — нема зиме. Извјештаји иностраних туристичких агенција показују да ће гости бити на претек, да ће постојати а то значи и туристички промет бити веома добри. Берлинска берза та највећа туристичка пијаца Европе која је недавно одржана, покажала је да се туристи из СР Немачке итекако интересују за објекте у Пржном, Милочеру и Светом Стефану. Већ ома добру посјету су најавили и Енглези, Американци и други.

Биће боље него прошлог лета које је за нас било берићетно, наглашава Миковић. За сада је отворена само вила „Милочер“, кроз коју дан и „Маестрал“ ће примити прве госте, а град-хотел као и сваке године своје капије отвара 1. маја.

У Светом Стефану смо сазнали да влада прилично интересовање за чувену вилу 118 у којој су својевремено боравили Софија Лорен и Карло Понти, Алберто Моравија, Марина Влади, Кирк Даглас и друге познате личности. Сада је, кажу, мање познатих личности, али је све више оних са дубоким џеповима — арапских шеика, богатих индустријалаца из западне Европе, државника из цијелог свијета. Дневни закуп виле кошта око 1000 америчких долара.

С. Г.

домаћих и иностраних туристичких агенција, 450 кревета користиће се до 15. новембра. Уз рекордну посјету очекују се и добри финансијски резултати пословања.

Објекат је, иначе, добио статус хотела — клуб „Југотурса“, и о његовом попуњавању брину представништва ове наше реномиране туристичке агенције у иностранству. Највише гостију биће из Енглеске, СР Немачке, Холандије, Белгије, Аустрије и скандинавских земаља.

У мјесецу прије и послије сезоне гости користе затворени базен, сауну, ноћни клуб, дворану

за приредбе и филмске представе, више салона и друге просторе гдје им се обезбјеђују пуни услови за одмор и разоноду. О њиховој забави брине група аниматора.

— Послије пет година рада хотел је тек ове године уведен у посао како се само могло прижељкивати. Вјерујемо да ћемо у наредним годинама постићи још боље резултате у пословању, каже директор хотела Васо Шољага.

Цијена полупансиона у хотелу „Ас“ у јулу и августу за домаће туристе, под условом да има слободних мјеста, стаје седам хиљада динара.

Д. Н.

ОСНОВАНА СЕКЦИЈА НОВИНАРА

У Будви је основана секција новинара која ће радити у саставу Удружења новинара Црне Горе. За предсједника је изабран новинар „Вечерњих новости“ Саво Грегорић, а за секретара сарадник „Комуниста“ Васо Станишић.

Редакцијама листова и радија, иначе, стално или повремено са овог подручја јавља се десетак извјештача, па је опција да ће секција допринијети још бољој информисаности са овог подручја.

За делегата за предстојећу скупштину Удружења новинара Црне Горе изабран је главни и одговорни уредник „Приморских новина“, Владо Станишић. За годишњу награду Удружења предлажен је дугогодишњи дописник „Вечерњих новости“ са подручја Јужног Јадрана, Саво Грегорић.

ИЗ СУСЈЕДНИХ КОМУНА

СКУПЉИ ПРЕВОЗ ТРАЈЕКТИМА

Почетак овогодишње туристичке сезоне на прелазу Лепетане — Каменири у Боки Которској, гдје се трајектима пут око залива скраћује за тридесетак километара, обиљежен је подизањем цијене превоза. У просјекту оне су порасле за 100 одсто. За путнички аутомобил превоз у једном правцу сада кошта 400 динара, за комби 550, камион преко пет тона 1050, аутобус 1950 динара, мотоцикл 100. Ове цијене за стране туристе су знатно веће.

Интересантно је напоменути да пјешаци који су до сада плаћали за превоз у једном правцу 20 динара, од сада могу без накнаде да користе услуге трајекта на овој линији.

* * *

Судбина брода „Бока“, которске „Југооцеаније“ који се 26. октобра 1981. године насукao у заливу Трстеница код Пељешца најзад је позната. Овај брод који уствари представља олућину, јер је са њега скинуто све што је ваљало проdat је компанији „бишоп“ из Салцбурга у Аустрији за 30.000 долара.

У утроби „Боке“ чија је носивост 11.000 тона, налази се 4200 тона серосиликона, серохрома и силикомангана.

* * *

Асфалтни пут који од Цетиња води до врха Лоећена и Његошевог маузолеја на њему, још увијек није проходан. Пут није очишћен од снјега и других зимских „наоса“ а у град под Ловћеном већ великог стижу групе излетника — стarih турриста који одмарају у хотелима на нашој обали. У Цетињу кажу да је „традиција“ да се снјега уклања са овог дијела пута тек за мајске празнике. Ове године је април сунчан па се збиља могло и — пожурити.

С. Г.

ПОЧЕЛО И У БЕЧИЋИМА

У ХОТЕЛУ „СПЛЕНДИД“ у Бечићима борави око 120 страних гостију. Тај број ће се ускоро повећати па ће до краја априла отворити још два, а почетком маја биће отворени сви хотели у ООУР „Хотели Бечићки плажа“. Свих 2368 лежаја стављено је у алати на иностраном тржишту, а гости ће ове сезоне у Бечићима долазити посредством 30 агенција, од чега највише у аранжману Југотурса, ТУИ-а и НУР-а. У односу на почетак априла прошле године, стране агенције су много боље продале своје алати: неке 100 одсто, а код осталих се тај проценат креће између 42 и 80 посто.

Иако су најављене релативно високе цијене за домаће госте, постоји њихово огромно интересовање за лјетовање у бечићким хотелима током лјетне туристичке сезоне.

Као и сваке године и у овој предсезони у Бечићима ће се одржати низ скупова, семинара, сусрета и такмичења.

Између осталих, од 15. до 20. априла овдје ће се одржати сусрети студената грађевинских факултета, затим сусрети студената медицинских факултета, а крајем априла и почетком маја експресс финале купа Црне Горе у шаху за мушкарце и жене.

Главну туристичку сезону Бечићи ће дочекати са два нова објекта: пјешачком стазом и рестораном. Прије него дјељу дана почела је изградња стазе (ширине пет метара и оивичене зидом) од хотела „Београд“ до ПТТ административног радова који треба да се заврше до

средине јуна је око петнаест милијарди старих динара. Највише средстава обезбиједила је ОУР „Хотели Бечићки плажа“, а у финансирању су још учествовали СИЗ за изградњу и комуналну дјелатност и организације удружењем рада и радне јединице с подручја Будве и Бечића. Истовремено је, у појасу плаже поред цркве Св. Томе, почела изградња новог ресторана на површини 270 квадрата са 750 сједишта на отвореном. Ресторан треба да буде завршен, такође до средине јуна.

В. М. Станишић

У ПЕРАЗИЋА ДОЛУ

„АС“ КАО АС

У ексклузивном хотелу „Ас“ у Перaziћа Долу још од половине марта посјета је дочека него до-

бра. Крајем тог мјесеца одмор је у њему проводило 320 иностраних гостију, а према најавима

15 АПРИЛ — НЕ ПОНОВИЛО СЕ

У тренутку, као да се нешто помјерило. Баш тако може да се каже: „Померио се нешто“. Путовао је. Враћао се са севера. Негде из правца Новог. Кад се чо век извуче из Залива кад се провуче кроз иглене уши планина и воде: кроз срму малих плажа, подзи дане обале, чамаца и старих камених кућа; кад изађе из тог чаробног венца златних ситница које ову обалу чине „невероватном“, пружи му се пред очима невелико приморско поље. Море се кида удесно, а он се нађе на ладном асфалту што се провлачи кроз њиве, ниске вижљасте шумице; кроз десетине насеља. И ода хне. Искр у њему дубоко остаје потреба да се стално граничи с великом плавом површином воде - одахне. Сад је пут лакши, мирније се вози. Може да се мисли на нешто друго, не само на оно што се гледа.

Баш тада се нешто помери ло. Померила се земља?! Глупости! Гума! Али ако је гума, зашто се онда планина помера. Шуме! Куће. Ипак је гума, а није...! Стао је. Ипак се помера. Померају се кола, земља, тло дрхти! Застим страховит јавк свега? Природа? Велики облаци пра шине или облаци уопште? Да није стао по страни пута велики камион жуте боје пун грабе, једноставно би прегазео његово „мало чудо те хнике“. Камион је прешао на његову страну, умало није очешао „Принца“ на паркингу. Затим се вратио на своју задрхтао.

Покршао је да отвори врата, а она се неком чудном си лом нису дала. Нису се отвара. Имао је утисак да су оживела? Уместо да се отворе, као да су ишла према ње му, да га повреде... Тада су се отворила. Пружио је корак. Нешто јако споља, врати ло га на седиште. Као из катапулта бацило га на земљу. Тло под њим је врло. Осећао је неку бесомучну топлоту, померање, вртоглавицу...

Још увек јавк свега. Распо знаје људске гласове. Људске јавке. Јелек жена. Јелек деце. Још двоја кола су нале тела у истом тренутку. Једна су ударила у велики камион жуте боје који је мало пре слетео с пута. Судар! Можда је судар. Али то дуже траје. Бомбардовање? Неко безвучно бомбардовање!? Рат! Необјављени рат! Посмртна музика? Фуга? Бах!? Моцарт!? Наполеон... Хитлер... Ајзенштајн...монтажа живота и смрти. Ударац у главу... Врата од кола. Чудан подмех сунца. Пукотина у земљи тачно прекопута њега. На метар. Пукотина у земљи. Катаклиз ма... Један од људи, из неких кола на путу, покушава да трчи, пада. Сва кола су чудно стала. Нереди! Устаће по сваку цену. Врата од кола ће га још једном ударити. Мож да је то од ударца. Та искривљена слика света?! И од ударца је. Није само од ударца. Зашто не може да устане? Нема крви?! Заиста нема крви! Врата су га ударила по рамену. Можда мало и по глави? Можда! Нема крви! Требало би да може да устане. А никако не може. Ипак устаће!

И тог тренутка као да пре стаје све. Све може да уради. Може да устане, да се осмехне. Кисело, али се осмехује. Кома? Некоме. Самом себи. Осмехује се и устаје. Није гума! Проверава најпре присутне членице. Није гума. Није до гуме. То је нешто споља? Изнутра? Нешто треће! Катаклизма!

— Руше се планине! - чује нечији глас. То је онај човек који покушава да трчи. Сад трчи, плаче. Чује му глас: „Руше се планине“!

Изгледа да се руше. Сад се уствари ништа не руши. Мало пре се рушило. Планина

но. Запалиће цигарету. Руке му дрхте. То је продужени сигнал општег дрхтаја. Од мало пре. Дрхте му руке док приноси шибицу, док држи цигарету. Ето, то је обично. Дрхте му руке. Не вреди. Нема ништа од тога што тако добро констатује оно што је тако безвредно видљиво. Мора да пронађе снаге да се уздигне изнад тога. Требало би са неким да разговара. Да каже: „Јесте ли видели?“ Или још боље: „Јесте ли осетили?“ Да не каже шта. Да не буде конкретан. Да не испадне смешан. Можда се све то догодило негде дубоко у њему. Унутра. Можда је то врста привидне смрти коју свако од нас доживљава у људском трајању? Нешто ирационално, ванземаљски, не свакодневно? Требало би с неким да разговара. Али да ништа не каже први. Да ћути и да се у разговор укључи само ако то буде имало смисла. Ако о томе други говоре. Већ је разговарао с човеком који је дотрчао до њега. Је ли разговарао? Није ли и то била нека фатамозгорична слика подсвести?

је. Ето, сад му руке мање дрхте, а и та јурњава аутопутем се смањила. Још увек јуре. Чини му се: узневерена лица за волаком. Можда претерује. Па шта ако су људи преплашени. Зар он није? Догодило се нешто што је све уплашило. Уплашило је људе. Избацило их из равнотеже...

Једна кола стају тачно преко пута његових. Кола: ли нем у лице. Излази човек не десетих година. Излази и стаје поред отворених врата „Принца“.

— Не могу више да возим!

— Седите! попушите цигарету!

— Немам!

— Послужите се, - каже човек и пружа саговорнику цигарету. Пали му је. Човек улази дубоко димове. Руке му дрхте. Добро је, мисли он. И њему дрхте руке. Човјеко во лице некако црно. Или се њему чини.

— Долазим из Будве. Будва је срушена.

— Срушена!?

ЗЕМЉИН ПОМАМНИ ПЛЕС

Пише: РАДОМИР ЈОВИЋ

се рушила. Виде се велики облаци пра шине. Облаци пра шине као облаци дима. Тако се чини. Вулкан? Сад ће по тећи потоци лаве, уништити ово поље, њега, ове људе које је још увек види. Ништа се не догађа.

Човек је дотрчао до њега.

— Видели сте?!

— Шта? - пита глупо.

— Руши се све!

— Осетио сам дрхтање. Земља дрхти?!

— Руши се све! - упоран је човек пред њим. Наједном је стао. Више не трчи. Као да је желео да до трчи до њега. Као да му је то био је дини циљ...!

— Где сте пошли? - пита.

— Не знам! Нигде нисам пошао. Бежао сам. Морам кући. Опростите.

Човек одлази. Велика гуџва на путу. Наједном, сва кола која су тако нагло стала, још наглије полазе. Наизглед се смирило. Кола полазе. Долазе друга. Аутопут по стаје велика тркачка стаза. Трка са временом. У оба правца, великом брзином жури небројано много кола. Великих и малих. Претицања, сирене... Он још нема снаге да седне за волаком. Стоји и гледа. Покушава да спозна малопребављив догађај. Да га рационално схвати. Да га до такне руком. Како? Не постоји ништа у простору. Сем облака пра шине у брдима. И осећаја да се то догодило. Шта? Нема одговора. То се догодило. Само тако. Дрхта ло је. Јавкало све живо. При рода, људи, ствари се померале... То се догодило. На до бро. Догодио се Хоће ли се половити? Глупости! Ако се буде поновило поновиће се. Требало би да уради нешто сасвим обич-

Руке не престају да дрхте. Све је одједном сувише нормално да би било истина. Проверава још једном гуму на колима. Није до гуме. Кола су исправна. Махијално се да за волаком и пали кола. Све је у реду са колима. Поћи ће мало? Полази, и ништа се не догађа. Уствари догађа се предвидљиво. Кола полазе, иду. Ипак се не усудује да изађе на пут. Физички није у могућности да то чини. Све аке хиљаде секунде поред њега пројуре по једна кола. Ипак би могао да изађе ако буде пажљив. Али зашто да излази? Зар овде није сигуран. У пољу је. Поље пред њим је напукло. Дуга црна трака: шупљина на земљи, као повређена змија лежи пред њим. То већ није приви бање. Није уобразиља. Земља је напукла. То је чињеница коју може да докаже. А што ако је била и раније? Није била! Откуд зна? Зна: земља поред пута никад не би тако напукла. Никад! Ни је била раније... Сад му је лакше. Кад је у колима. Кола раде. У месту. Чује умирујући звук мотора. То га чини сигурним. Мотор је жив. Као и он. Све око њега је усталом живо. Може да крене сваког тренутка. Кад буде хтио. Није важно што не креће. Не може. Дрхте му руке. Пуши. Одмара се од неке чудне ствари која се малопре пред њим догодила. Зар баш истог тренутка мора да са зна шта се догодило? Сазнаће касније! Сад може да се ди у колима. У колима поред пута и да пуши своју цигару. Боље да пуши док кола стоје. Боље је тако него у возњи. Неће угасити мотор. Нека мотор ради. То умиру

— Као да је збрисана са лица земље... Тако кажу. Или се мени само учинило? Ви сте из Будве.

— На неки начин јесам. Тамо одскоро радим. Каже те, све је срушено?

— Бавола све. Није све. Много је срушено. Срушен је град. Људи су...

— Има ли мртвих?

— Мора да их буде. Куће

су падале. Кровови. Падала су стабла, обала је клизила...

— Како: клизила...?

— Шта ја знам. Мислим, тако: клизила...

Колона на аутопуту не пре стаје. На махове, кола су као бескрајна трака. А, онда тек понекко прође. Јауци од јекују у ушима, у подсвести. Гледа човек пред собом и покушава да му с лица прочита сав страх покупљен у том тренутку катаклизме. Човек преко пута њега пуши, и гледа негде поред њега, на страну. Гледа у празно. Празан поглед. Поглед из линије појмљивог. Чије шуме и глас саговорника који као из неке даљине препричава оно што се њему налази у глави: претпоставке, страховања...

— Долазио сам с југа. Био сам код родитеља. Имао сам нека посла. Не баш важна. Онда се то догодило. Земљотрес.

— Значи, то је био земљотрес?

— Земљотрес! Био сам на низбрдици. Према мору. Тај део пута води према обали. Стогинак метара изнад мора. Видео сам како се пут диже испред мене, и спушта. Море је дошло до пута. Није дошло. Али се померио на више. Имао сам утисак да ћу почети да возим кроз воду. Прикочио сам, стао. Учини ло ми се опасно. Нисам баш стао, али нисам ишао даље. Добро је што нисам. Истог тренутка, на десет метара од мене где сам стао, пала је велика стена. Једна велика, и десетак малих. Не знам зашто: ишао сам да видим каква је то стена? Са тог места се лепо види Будва. Кад сам закорачио град се заталасао. Онда сам сео на земљу и гледао у стену на путу. Била је велика, два пута већа од мојих кола. Померила се још једном и отишла негде доле. Дакле, под нама су биле куће. После тога је грмело. Или као да је грмело. Чули су се јауци. Неко је рекао: земљотрес!

— Значи, ипак је то био земљотрес? — упитао је он. Мислио је на друго. На то како мора хитно да пошаље телеграм да обавести Рајну и децу да је жив, да не брину... Дали они већ знају...?

(Наставиће се)

НАШ ГОСТ: СЛОБОДАН СЛОВИНИЋ

БУДВА ПРИВЛАЧИ СЛИКАРЕ

Срели смо га недавно у нашем и његовом граду, на стварању изложбе шесторице стваралаца који су рођени на подручју наше општине. Срдачан, увијек спреман на разговор о ликовној умјетности, радо се одазвао нашој молби да за читаоце „Приморских новина“ каже нешто више о изложби, ликовном животу у Будви, предстојећем Конгресу ликовних умјетника који ће се одржати у Тузли...

Слободан Словинић, сликар, предсједник Удружења ликовних умјетника Црне Горе, добитник многих награда за свој рад, који живи и ствара у Титовграду, веома је везан за Будву у којој је рођен.

Ваши утисци о изложби шесторице?

— Изложбу бих назвао несталничном. Она је, нема, сумње, врло лијепо примљена како од стране Будвана који имају прилике да виде дјела својих суграђана, тако и од гостију. Анастас Боцарић је врхунски југословенски портретиста - његови радови били су у центру пажње у Београду, а он је као мало ко ушао у душу човјека којег „преноси“ на платно, нацртао његов карактер. Стеван Лукетић је познато име нашег вајарства, један од највећих мајстора који данас стварају. Јово Ивановић, је такође један од значајних југословенских експресиониста.

Шта мислите о младим ствароцима у Будви којих је све више и који све чешће излажу?

— Веома је добро што је доста младих људи који су упорни, радни, који се намећу. Аматеризам је добар када постепено прелази у професионализам. Треба их подржати, помоћи им да створе што боље услове за рад. За Будву је лоше кроз њу дефилира много тезгароша, људи који излажу кич. Томе се треба одлучно супротставити.

Кажите нешто о раду Модерне галерије?

— Имам веома лијепо мишљење о њеном раду. Људи који је воде са великим ликовним укусом врше одабир сликара и вајара који излажу своје радове. Галерија одржава веома висок ниво. Изложбени простор није најбољи, - доста је скучен. Но, то

ће се ускоро ријешити завршетком санације објеката у старом граду, гдје ће галерија добити прави простор. Апеловао бих на људе у СИЗ за културу да још више састава издвајају за рад галерије, нарочито за припрему каталога.

Ви сте први у Будви отворили ателе - галерију?

— До сада нијесам био задовољан односом локалних власти према мом објекту. Ателе је третиран као викенд стан иако то уопште није. Но послије неколико разговора које сам обавио са општинским функционерима ситуација се битно измјенила. Ателе се може третирати као пословни а никако стамбени простор. Ја ту радим, излажем, а то нешто сигурно значи и за град. Мислим да Будва не води баш превелику бригу о ствароцима. Ту би се од Херцег-Новог који није да леко могла користити многа позитивна искуства.

И на крају о чему ћете говорити на Конгресу ликовних умјетника, који се одржава након пуних 15 година?

— Говорићу на тему ликовне умјетности и удружени рад. Причаћу о томе како радник јако много издваја за културу преко разних интересних заједница, а гро тога новца одлази на плате службеника, на администрацију која се економно гомила. За праве умјетничке програме не остане ни 10%. Број оних који врше дистрибуцију тих пара треба смањити како би динар који радник издваја најдиректније био улаган у културу.

С. Грегорић

ИЗЛОЖБА ДЕСЕТОРИЦЕ

У организацији Културног центра, у изложбеном простору хотела „Авала“, организована је изложба слика и скулптура Клуба ликовних стваралаца Будве. Одржана је у повођу Седме конференције јадранских градова Југославије и Италије, која је у Будви одржана 3. и 4. априла.

На изложби су се представили: Божидар Ј. Маргиновић, изворни скулптор и сликар Нико Милошевић Калабуђевић, Рефик Адрамић, Нико Дулетић, Саво Павловић, Владо Марковић, Рајка Кујунџијевић, Петар Пухан, Буно Митровић и Луција Јелушић.

Д. Н.

ТУРНИР ДУХОВИТОСТИ

Под покровитељством „Експрес политике“, „Илустроване политике“ и Радио Београда организује се традиционални ТУРНИР ДУХОВИТОСТИ.

По први пут на овом турниру појавиће се и једна екипа из Црне Горе — екипа Будве.

У Алексинцу је одржан састанак организационог одбора турнира капитенима екипа, на којем је извршено жријебање и донијета одлука о почетку такмичења.

Двије најбоље пласиране екипе из сваке групе наћи ће се у завршном такмичењу.

Екипа Будве има довољно материјала да употпуни свој програм, па се нада да ће бити елиминисана у предтакмичењу.

Екипа Шида већ је преко страница „Експрес политике“ позвала екипу Будве као драгог противника, желећи да са нашом туристичком општином успостави тијесну везу.

Екипа Будве радо прихвата изазов Шида, па преко нашег листа упућује им стих „ПОРУКА ЈЕ ТЕБИ ДРАГО ШИДЕ

НОВАЈЛИЈА У ФИНАЛЕ ИДЕ ДЛАНОВИ БЕ СВАКОМ ДА ЗАБРИДЕ СКУДА ГДЈЕ НАС ПОЗДРАВЕ И ВИДЕ”.

Екипу Будве сачињавају: Светислав Бошковић, Радо Делевић и Драго Вучинић.

Режија ће бити повјерена Борбу Вујовићу.

Д. Кларић.

МОДЕРНА ГАЛЕРИЈА

БУДВАНСКИ СЛИКАРИ

У будванској Модерној галерији у току је занимљива изложба под називом „Будвански умјетници“, на којој су представљена дјела стваралаца рођених у Будви, који по својим ликовним квалитетима превазилазе републички оквир. Занимљивост изложбе је у њеној хронолошкој двојности, јер су овдје, по први пут заједно, изложени радови двије генерације умјетника чији стваралачки опус раздваја временски распон од скоро пола вијека. Тако се у овом изложбеном простору могу видјети дјела Анастаса Боцарића (1864-1944), Шпира Боцарића (1876-1941), Марка Грегорића (1866-1941), Стевана Лукетића, Јована Ивановића и Слободана Словинића.

Марко Грегорић и браћа Боцарићи припадају генерацији сликара формираној на преласку прошлог у овај вијек, до година непосредно после првог свјетског рата, дакле, генерацији у којој наилазимо на прве коријене црногорске модерне. Тематски претежно одређени за портрет у којем стилски остају везани, углавном, за реализам романтичарског призвука, ови умјетници, поред препознатљивих индивидуалних карактеристика, јасно одражавају схватања и знања стечена на европским умјетничким академијама (Беч, Атина, Солун, Венеција). Префињени ликовни и садржајни квалитети посебно су уочљиви у Грегорићевом дјелу „Портрет Луке Магуда“ из 1895. године и „Аутопортрету“ Анастаса Боцарића, а досежу скоро до савршености када је ријеч о овој врсти сликарства.

Представљена остварења генерације савремених ликовних умјетника Стевана Лукетића, Јована Ивановића и Слободана Словинића, дају увид у специфичност различитих израза и ликовних размишљања карактеристичних за савремена умјетничка збињања. Стеван Лукетић, ослободивши скулптуру од фигуративних асоцијација, ствара неправилне геометријске облике у маси чије ткиво открива структуру сложених и збијених металних склопова нађеног, употребљеног предмета, естетски их оплемењујући ликовним елементима апстрактне форме. Јован Ивановић, истанчаним осјећањем за колористичке односе и симболичку вриједност боје, остварује дјела којима изразито инвентиван, асоцијативан цртеж, даје посебну драж. Дјела Слободана Словинића одишу садржајним и пиктуралним јединством, драматском снагом пробуђене фигурације изражене маестралним складом раскошних валерских вриједности, истодобно откривајући умјетника снажног стваралачког набоја.

Луција ЈЕЛУШИЋ

СПОРТСКИ ОБЈЕКТИ НА БЕЧИЋКОЈ ПЛАЖИ

ОСНОВНА ОРГАНИЗАЦИЈА УДРУЖЕНОГ РАДА „Хотели Бечићка плажа“ наручила је студију и организовала јавну расправу о програму изградње спортско-рекреативних садржаја и организацији рекреације на Бечићкој плажи. Студију је израдио Наставнички факултет у Никшићу — Одсек за физичку културу. Ауторским тимом руководио је др Војин Николић, а научни консултант био је проф. др Мирко Релац из Загреба.

Предвиђа се изградња нових објеката и спортских

терена с циљем задовољења потреба гостију и купача, организовања активног одмора појединаца и организованих група, организовања базичних и специјалних припрема спортиста итд. При изградњи објеката и реализацији програма водиће се рачуна да они не служе само гостима у пуној сезони, већ да се могу користити и у предсезони и у посезони, као и да се њима могу користити и радни људи и грађани. Оцјењује се да ће се изградњом нових спортско-

-рекреативних објеката битно проширити и побољшати понуда ООУР „Хотели Бечићка плажа“, а то ће бити и нови квалитет и Бечића и ширег подручја.

Након расправе од при је неколико дана у којој су учествовали представници удруженог рада, општине, друштвено-политичких организација и аутори студије, приступиће се изради коначног облика студије, а затим и изради пројеката и реализацији која ће се одвијати по фазама.

В. М. С.

ФУДБАЛ

Екипа „Будве“ која ни је имала добар старт, заблистала је у пуном сјају против „Дечића“ из Тузи. Око 700 гледалаца који су дошли на Лугове да прате ову утакмицу заиста су имали шта да виде. Будвани су подсјетили на своје најбоље дане када су били неприкосновени у овој лиги и када су поставили друголигаша. „Дечић“ је повео у 10. минуту, али је потом примио, чак седам голова, а да ни један није постигао. Божовић, Крушић, Чучка, Думнић, Томовић и двоструки стрелцац Николић нанијели су Тузанима један од најтежих поразу у историји клуба. Било је сјајет ли јепих комбинација добрих акција и шанси, али ето и погодака због којих се углавном и долази на стадионе. Цео тим је функционисао беспрекорно, а извјештачи са овог меча се слажу да је најлепши погодак био онај који је постигао млади Чучка.

„Будва“ је наступала у саставу: Вукровић, Крушић, Татар, Чучка, Божовић, Делић, Чокровић (Николић), Думнић, Радош, (Мирко Цвијовић), Томовић, Душан Цвијовић.

Но, већ следеће недеље Будвани су разочарали своје навијаче. Не толико игром, колико резултатом: поражени су у Титограду од „Титекса“, минималним резултатом од 1:0. Играли су фудбалери „Будве“ добро у овом сусрету, али нешто спортска срећа која им је окренула леђа, а нешто и судија, учинили су да бодови остану домаћину.

— На мети смо судија већ дуже вријеме, каже Десимир - Бато Тодоровић, шеф стручног штаба Будвана. — Зашто: нико од нас не зна. Једноставно нас поткрадју што свака некурентима у борби за сам врх — „Ибру“ и „Зек“ иде на руку нашим колегама. Овим не правдам пораз, али нешто морамо хитно учинити да се спасемо судијских неправди.

С. Греговић.

КОШАРКА

ДРАМА У ТИВТУ

КОШАРКАШКА УТАКМИЦА одиграна у спортској дворани у Тивту, између домаћег „Партизана“ и „Могрена“ из Будве имала је драматичан ток.

Утакмица са оволико прекрета и изненађења одиграна се једанпут у 10 година. Но, поћимо редом.

Прво полувријеме играчи „Партизана“ ријешили су у своју корист и сви у сали били су убијеђени да је побједник ријешен, не само због вођства „Партизана“, већ и због немоћи коју су играчи „Могрена“ показали.

Почетак другог полувремена поново је припао играчима „Партизана“. Међутим у другој половини тог дијела кошаркаши „Могрена“ иду на све или ништа. Преузимају све конце игре у своје руке и у задњим секундама изједначају резултат. Тиме драма почиње.

Игра се први продужетак од 5 минута. Обадије екипе пружају одличну игру. Три секунде прије краја утакмице екипа „Партизана“ води са 2 коша разлике. У том моменту досуђена је мртва лопта. И кад је свако у сали мислио да је утакмица рјешена у корист „Партизана“, играчи „Могрена“ успијевају преко Радуловића да у последњој секунди изједначе резултат.

Други продужетак. Већина играча због пет личних грешака напустила је игру. Девет секунди прије краја другог продужетка кошаркаши „Могрена“ воде са три коша разлике. Међутим поново се чудо догађа. Буквално у задњој секунди играчи „Партизана“ кошом постигнутим ван шест метара изједначају резултат.

Трећи продужетак. Играју играчи који нијесу зарадили 5 личних грешака, већином из друге поставе. У овом периоду утакмице играчи обадије тима праве пар недопустивих грешака, вјероватно оптерећени значајем утакмице, а и умором.

И 18 секунди прије краја трећег продужетка играчи „Могрена“ воде са једним кошом разлике и имају лопту у својим рукама. Међутим праве недопустиву грешку и лопте су се домогли играчи „Партизана“. У том моменту на сцену ступа трећи протагониста — судије који у последње три секунде досуђују прекршај у корист играча „Партизана“ који реализују два слободна бацања и тиме рјешавају утакмицу у своју корист.

Д. Кларић

ОДБОЈКА

„АВАЛА“ И ДАЉЕ БЕЗ ПОРАЗА

ОДБОЈКАШИ „АВАЛЕ“ из Будве и послје трећег кола Црногорске одбојкашке лиге задржали су прво мјесто без изгубљене утакмице.

У трећем колу побједили су одличну екипу „Морнара“ из Бара са 3:1.

У екипи „Авале“ нико се посебно није истакао, а тренер Кларић дао је прилику свим играчима да на овој утакмици покажу колико су припремљени у овом моменту.

ЗАПИС ИЗ ДОЊИХ ПОБОРА

ЖИВОТ КАО У ГРАДУ

Када се приђе Доњим Поборима или Зечевом селу, прво вас сусреће споменик подигнут у част погинулих у ратовима за ослобођење 1869, 1882, 1912-1913, 1914-1918 и 1941-1945 године. Подигнут је на мјесту званом Гомила. У предњем плану споменика је гумно, традиционално мјесто окупљања Црногораца, а Побори су са овог мјеста од вајкада одлазили у ратове. Аутор споменика, Стеван Лукетић на плоче је пренио снажне изразе борбе, заточења, живот у збјеговима, отпор окупатору и повратак на стара згаришта.

Данас, Доњи Побори изгледају другачије.

— Добио смо асфалтни пут прије четири, а струју прије десетак година. Сада је на реду водовод, вели нам Митар Зећ.

— Добро се данас живи, каже су нас све невоље у прошлости биле, додаје Митрова мајка Маре, стара 80 година.

— Имамо готово све, као и они у Будви, а ускоро ће стигнути и вода у наше куће, укључује се у разговор Милица Лукина Зећ, која, такође има осамдесет година.

Још увијек се Доњи Побори снабдијевају водом са извора Вељак. Она која ће стигнути у домовне, биће спроведена са извора Горње Воде.

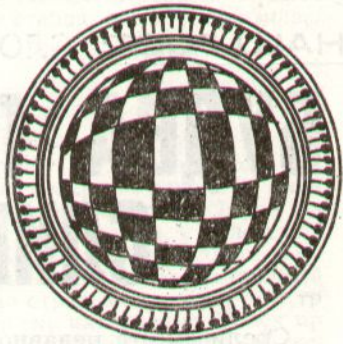
Иако се, како видимо, живи готово као у Будви, многи су напустили Доње Поборе.

— Одмах послје рата овдје је живјело преко 80 породица, а данас свега има три десетак. Највише Побора одселило је у Будву, Котор, Тиват и нека мјеста Војводине, каже нам Митар.

У Доњим Поборима дотрајава зграда друштвеног дома, гдје је до 1975. године била школа, а касније омладински дом.

— Од земљотреса на овомо је у све рђавијем стању. Треба бало би некако да се зграда сачува, ако не за нас старе, а онда за младе, вели нам Маре Зећ.

Побори су током револуције од стране италијанских фашиста цијели страдали. Били су спаљени 26. марта 1942. године. Данас, на то вријеме опомине кућа Бура попова Зећа, која од тада више није обнављана.

— Наше могућности превазилази овај „подухват“, али уз помоћ Мјесне заједнице и радних организација из Будве, надамо се да ћемо воду довести до почетка наредне године, ако не и раније, вели нам у Доњим Поборима.

У Поборима су заинтересовани и за што скорију обнову манастира Стањевићи. Сав је у рушевинама. Својевремено, био је важан, не само духовни, него и политички центар Црне Горе. При Стањевићима постојала је школа у којој је учио писмености и владика Црне Горе, Петар I Петровић. Овдје је неко вријеме боравио и Доситеј Обрадовић, а на Ускрс 1765. Сава га је рукоположио за свештеника. У вријеме владине Петра I, Стањевићи постају друга пријестоница Црне Горе. Године 1798. 18. октобра на народној Скупштини одржаној у Стањевићима, изгласан је био и први црногорски законик, који је имао 18 чланова. Стањевићи су данас кроз рушевинама. Ријетко их ко посјећује. Послје катастрофалног земљотреса процијењена штета на манастиру износи 18.904.832 динара. Она је валоризована. У Поборима се надају, да овај манастир није заборављен у главама оних који треба да га обнове.

С. Пановић

Споменик у Поборима